

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 418 – Февруари 2026

А
Г
Р
О
С
Т
А
Т
И
С
Т
И
К
А

СИСТЕМА ЗА ЗЕМЕДЕЛСКА СЧЕТОВОДНА ИНФОРМАЦИЯ

2023

Източник: ЕК, СЗСИ

РЕЗУЛТАТИ И АНАЛИЗИ

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

СЗСИ	Система за земеделска счетоводна информация
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
ОСП	Обща селскостопанска политика
ОП	Обща продукция
НДС	Нетна добавена стойност
НД	Нетен доход
ГРЕ	Годишна работна единица
ИЗП	Използвана земеделска площ
СП	Стандартна продукция
СЗ	Северозападен район
СЦ	Северен централен район
СИ	Североизточен район
ЮЗ	Югозападен район
ЮЦ	Южен централен район
ЮИ	Югоизточен район
ДД	Други доходоносни дейности
СЕПП	Схема за единно плащане на площ
ДДС	Данък добавена стойност
ха	хектари
лв./Euro	лева / Euro
бр.	брой
ж.е.	животински единици

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ТАБЛИЦА 1. СРЕДНИ РЕЗУЛТАТИ НА СТОПАНСТВОТА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО РАЙОНИ - СЗСИ'2023.....	4
2. ТАБЛИЦА 2. СРЕДНИ РЕЗУЛТАТИ НА СТОПАНСТВОТА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО 6 ГРУПИ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР - СЗСИ'2023.....	5
3. МЕТОДОЛОГИЯ И ИЗПОЛЗВАНИ ДЕФИНИЦИИ.....	6
4. ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИКАТОРИ, СЪГЛАСНО МЕТОДОЛОГИЯТА НА ЕС ЗА СЗСИ.....	9

Таблица 1 Средни резултати на стопанствата, разпределени по райони - СЗСИ'2023

Наименование	Ед. Мярка	България	Райони					
			СЗ	СЦ	СИ	ЮЗ	ЮЦ	ЮИ
Стопанства в съвкупността	брой	56 946	6 926	7 502	8 240	9 426	14 970	9 882
Използвана земеделска площ	ха	76.57	134.75	104.42	101.07	42.66	34.17	90.78
<i>от която наета</i>	ха	65.71	109.89	89.34	91.02	38.93	28.2	78.11
Площи, заети с:								
зърнени култури	ха	38.54	79.22	63.21	62.1	10.79	11.49	39.11
други полски култури	ха	20.23	37.01	25.24	30.30	5.35	7.85	29.23
зеленчуци и цветя	ха	0.53	0.84	0.32	0.47	0.29	0.83	0.27
трайни насаждения	ха	1.65	1.02	1.66	1.27	0.84	1.60	3.25
фуражни култури	ха	11.65	11.94	10.79	4.88	16.97	10.32	14.7
Животни								
Общо животински единици	ж.е.	22.7	18.7	34.0	21.7	16.0	18.6	30.3
говеда и биволи	ж.е.	10.0	7.6	10.0	8.2	8.8	10.2	14.1
от които млекодайки крави	ж.е.	4.3	4.6	5.0	4.3	2.9	4.1	5.4
овце и кози	ж.е.	4.0	4.9	3.0	3.0	4.7	3.8	4.6
свине	ж.е.	4.2	0.1	14.5	4.4	0.0	0.5	8.7
птици	ж.е.	4.4	6.2	6.6	6.1	1.7	4.0	3.0
Работна ръка								
еквивалент на пълна заетост	ГРЕ	2.8	3.4	3.3	3.0	2.4	2.3	2.9
<i>от която неплатена</i>	ГРЕ	1.2	1.2	1.2	1.0	1.6	1.3	1.0
Икономически резултати								
+ Обща продукция	лв.	101 872	160 753	156 101	136 714	43 550	54 761	117 379
от растениевъдството	лв.	72 225	132 099	109 513	99 060	30 419	33 565	78 020
от животновъдството	лв.	28 646	26 778	45 769	37 054	13 073	20 187	37 616
други приходи	лв.	1 001	1 876	819	600	58	1 009	1 743
- Междинно потребление - общо	лв.	66 039	102 021	103 848	86 872	28 032	37 023	74 956
специфични разходи в растениевъдството	лв.	27 943	53 638	43 645	40 282	9 385	11 711	30 018
специфични разходи в животновъдството	лв.	16 493	12 327	29 877	19 843	7 808	12 249	21 171
специфични разходи за ДДД	лв.	588	367	880	778	702	207	833
други общи разходи	лв.	21 015	35 689	29 446	25 969	10 137	12 856	22 934
+ Баланс на текущи субсидии и данъци	лв.	29 136	37 413	36 495	30 086	20 987	21 150	36 827
субсидии	лв.	28 790	36 456	35 673	30 228	20 829	20 862	36 598
баланс ДДС по текущи сделки	лв.	785	1 596	1 399	424	306	671	683
данъци и такси	лв.	439	639	577	566	148	383	454
= Брутен доход	лв.	64 969	96 145	88 748	79 928	36 505	38 888	79 250
- Амортизации	лв.	13 449	22 376	17 997	18 696	6 858	7 111	15 252
= Нетна добавена стойност	лв.	51 520	73 769	70 751	61 232	29 647	31 777	63 998
- Разходи за земя, труд и капитал	лв.	36 067	67 156	57 803	55 871	11 195	14 104	38 258
разходи за заплати и осигуровки	лв.	14 234	21 567	22 355	19 474	5 566	7 578	16 911
разходи за наем	лв.	20 444	42 807	33 158	35 123	5 103	5 917	19 519
лихви	лв.	1 389	2 782	2 290	1 274	526	609	1 828
+ Баланс на субсидии и данъци за инвестиции	лв.	1 224	1 950	2 016	624	1 886	634	879
субсидии за инвестиции	лв.	1 140	1 830	1 871	588	1 853	580	730
баланс ДДС по инвестиционни сделки	лв.	84	120	145	36	33	54	149
= Нетен доход	лв.	16 677	8 563	14 964	5 985	20 338	18 307	26 619
Елементи от баланса (в края на периода)								
Дълготрайни активи - общо	лв.	140 972	270 804	195 494	174 337	68 750	71 140	155 443
земеделска земя и трайни насаждения	лв.	53 253	120 865	77 258	64 507	11 389	21 389	66 462
сгради	лв.	23 942	43 399	32 084	29 889	16 112	14 204	21 390
машини	лв.	49 977	91 521	71 336	64 337	31 083	23 044	51 494
Краткотрайни активи - общо	лв.	79 043	137 354	111 413	117 346	19 244	45 849	88 985
Заеми и задължения - общо	лв.	57 647	130 950	90 062	52 034	20 668	31 963	60 525
дългосрочни	лв.	27 076	58 561	36 344	26 334	12 887	14 243	31 565
краткосрочни	лв.	30 571	72 389	53 718	25 700	7 781	17 720	28 960
Показатели								
Нетна добавена стойност на ГРЕ	лв./ГРЕ	18 597	21 757	21 458	20 769	12 611	13 655	22 386
Нетен доход на ГРЕ	лв./ГРЕ	6 021	2 526	4 535	2 029	8 654	7 857	9 307
Общо директни плащания	лв.	17 467	26 084	21 784	20 399	10 194	11 271	22 029
от които ОПДУ плащания	лв.	8 521	13 703	11 150	10 842	4 056	4 873	10 744
Агроекология и климат и НАТУРА 2000	лв.	1 863	1 618	3 764	1 907	801	1 326	2 383
Плащания за необлагодетелствани райони	лв.	975	374	259	63	3 093	888	811

Източник: ЕК, система за земеделска счетоводна информация'2023 към 26.01.2026г.

Таблица 2 Средни резултати на стопанствата, разпределени по 6 групи икономически размер - СЗСИ'2023

Наименование	Ед. Мярка	България	Икономически размер (в евро)					
			от 4 до 8 хил. евро	от 8 до 25 хил. евро	от 25 до 50 хил. евро	от 50 до 100 хил. евро	от 100 до 500 хил. евро	над 500 хил. евро
Стопанства в съвкупността	брой	56 946	15 768	21 618	7 688	5 436	4 820	1 616
Използвана земеделска площ	ха	76.57	6.50	16.12	39.86	69.52	265.96	1 202.30
<i>от която наета</i>	ха	65.71	4.32	13.16	35.96	61.92	241.79	996.83
Площи, заети с:								
зърнени култури	ха	38.54	0.88	3.77	9.88	24.97	142.30	743.84
други полски култури	ха	20.23	0.61	2.34	5.47	14.86	77.94	367.23
зеленчуци и цветя	ха	0.53	0.13	0.29	0.46	0.96	1.46	3.51
трайни насаждения	ха	1.65	0.61	0.90	1.57	2.60	4.93	9.29
фуражни култури	ха	11.65	3.30	6.93	16.82	23.00	27.23	47.06
Животни								
Общо животински единици	ж.е.	22.7	3.3	8.7	21.5	28.9	47.9	309.5
говеда и биволи	ж.е.	10.0	1.5	3.9	13.2	23.1	30.7	53.4
от които млекодайни крави	ж.е.	4.3	0.4	0.8	4.1	9.7	18.9	30.7
овце и кози	ж.е.	4.0	1.5	4.5	7.8	5.0	3.1	2.6
свине	ж.е.	4.2	0.0	0.0	0.0	0.1	2.7	139.1
птици	ж.е.	4.4	0.1	0.1	0.3	0.5	11.4	114.4
Работна ръка								
еквивалент на пълна заетост	ГРЕ	2.8	1.3	1.7	2.2	2.9	6.1	23.8
<i>от която неплатена</i>	ГРЕ	1.2	1.2	1.4	1.5	1.2	0.7	0.2
Икономически резултати								
+ Обща продукция	лв.	101 872	8 355	17 799	40 441	80 314	342 062	1 787 378
от растениевъдството	лв.	72 225	5 240	10 251	23 427	56 163	266 077	1 262 861
от животновъдството	лв.	28 646	3 017	7 505	16 940	22 575	71 974	508 422
други приходи	лв.	1 001	98	43	74	1 576	4 011	16 095
- Междинно потребление - общо	лв.	66 039	4 776	10 613	24 037	54 868	222 051	1 177 325
специфични разходи в растениевъдството	лв.	27 943	996	2 902	6 523	19 377	104 291	528 861
специфични разходи в животновъдството	лв.	16 493	1 780	3 599	8 976	13 189	42 382	302 209
специфични разходи за ДДД	лв.	588	17	77	10	1 129	4 775	1 457
други общи разходи	лв.	21 015	1 983	4 035	8 528	21 173	70 603	344 798
+ Баланс на текущи субсидии и данъци	лв.	29 136	5 275	12 175	25 495	35 922	87 126	310 398
субсидии	лв.	28 790	4 902	11 195	24 387	35 732	88 149	317 809
баланс ДДС по текущи сделки	лв.	785	441	1 075	1 301	735	110	0
данъци и такси	лв.	439	68	95	193	545	1 133	7 411
= Брутен доход	лв.	64 969	8 854	19 361	41 899	61 368	207 137	920 451
- Амортизации	лв.	13 449	823	1 798	5 662	12 883	48 680	226 370
= Нетна добавена стойност	лв.	51 520	8 031	17 563	36 237	48 485	158 457	694 081
- Разходи за земя, труд и капитал	лв.	36 067	1 433	4 100	10 950	28 034	126 091	679 649
разходи за заплати и осигуровки	лв.	14 234	828	1 839	4 858	12 929	45 889	265 430
наем за земя	лв.	20 444	598	2 202	5 622	13 727	75 056	388 356
лихви	лв.	1 389	7	59	470	1 378	5 146	25 863
+ Баланс на субсидии и данъци за инвестиции	лв.	1 224	98	444	1 384	2 615	2 687	12 864
субсидии за инвестиции	лв.	1 140	0	338	1 281	2 585	2 682	12 864
баланс ДДС по инвестиционни сделки	лв.	84	98	106	103	30	5	0
= Нетен доход	лв.	16 677	6 696	13 907	26 671	23 066	35 053	27 296
Елементи от баланса (в края на периода)								
Дълготрайни активи - общо	лв.	140 972	14 472	28 751	68 507	140 121	412 867	2 413 148
земеделска земя и трайни насаждения	лв.	53 253	8 089	11 218	21 875	41 900	130 954	1 011 980
сгради	лв.	23 942	1 670	4 451	12 437	26 620	73 473	400 008
машини	лв.	49 977	2 191	6 197	19 373	49 090	178 804	866 231
Краткотрайни активи - общо	лв.	79 043	8 891	11 086	29 920	65 099	201 937	1 586 674
Заеми и задължения - общо	лв.	57 647	37	2 543	16 594	44 522	179 119	1 234 067
дългосрочни	лв.	27 076	11	1 961	11 235	19 723	95 378	523 507
краткосрочни	лв.	30 571	26	582	5 359	24 799	83 741	710 560
Показатели								
Нетна добавена стойност на ГРЕ	лв./ГРЕ	18 597	6 099	10 466	16 604	16 513	25 799	29 224
Нетен доход на ГРЕ	лв./ГРЕ	6 021	5 073	8 278	12 234	7 846	5 709	1 149
Общо директни плащания	лв.	17 467	2 166	5 642	12 384	19 482	57 039	224 329
от които ОПДУ плащания	лв.	8 521	737	2 043	4 328	7 902	31 736	123 927
Агроскология и климат и НАТУРА 2000	лв.	1 863	90	475	1 771	1 805	3 921	32 234
Плащания за необлагодетелствани райони	лв.	975	480	783	1 686	1 653	1 537	1 035

Източник: ЕК, система за земеделска счетоводна информация'2023 към 26.01.2026г.

Таблица 1 Средни резултати на стопанствата, разпределени по райони - СЗСИ'2023

Наименование	Ед. мярка	България	Райони					
			СЗ	СЦ	СИ	ЮЗ	ЮЦ	ЮИ
Стопанства в съвкупността	брой	56 946	6 926	7 502	8 240	9 426	14 970	9 882
Използвана земеделска площ	ха	76.57	134.75	104.42	101.07	42.66	34.17	90.78
<i>от която наета</i>	ха	65.71	109.89	89.34	91.02	38.93	28.2	78.11
Площи, заети с:								
зърнени култури	ха	38.54	79.22	63.21	62.1	10.79	11.49	39.11
други полски култури	ха	20.23	37.01	25.24	30.30	5.35	7.85	29.23
зеленчуци и цветя	ха	0.53	0.84	0.32	0.47	0.29	0.83	0.27
трайни насаждения	ха	1.65	1.02	1.66	1.27	0.84	1.60	3.25
фуражни култури	ха	11.65	11.94	10.79	4.88	16.97	10.32	14.7
Животни								
Общо животински единици	ж.е.	22.7	18.7	34.0	21.7	16.0	18.6	30.3
говеда и биволи	ж.е.	10.0	7.6	10.0	8.2	8.8	10.2	14.1
от които млекодайни крави	ж.е.	4.3	4.6	5.0	4.3	2.9	4.1	5.4
овце и кози	ж.е.	4.0	4.9	3.0	3.0	4.7	3.8	4.6
свине	ж.е.	4.2	0.1	14.5	4.4	0.0	0.5	8.7
птици	ж.е.	4.4	6.2	6.6	6.1	1.7	4.0	3.0
Работна ръка								
еквивалент на пълна заетост	ГРЕ	2.8	3.4	3.3	3.0	2.4	2.3	2.9
<i>от която неплатена</i>	ГРЕ	1.2	1.2	1.2	1.0	1.6	1.3	1.0
Икономически резултати								
+ Обща продукция	евро	101 872	160 753	156 101	136 714	43 550	54 761	117 379
от растениевъдството	евро	72 225	132 099	109 513	99 060	30 419	33 565	78 020
от животновъдството	евро	28 646	26 778	45 769	37 054	13 073	20 187	37 616
други приходи	евро	1 001	1 876	819	600	58	1 009	1 743
- Междинно потребление - общо	евро	66 039	102 021	103 848	86 872	28 032	37 023	74 956
специфични разходи в растениевъдството	евро	27 943	53 638	43 645	40 282	9 385	11 711	30 018
специфични разходи в животновъдството	евро	16 493	12 327	29 877	19 843	7 808	12 249	21 171
специфични разходи за ДДД	евро	588	367	880	778	702	207	833
други общи разходи	евро	21 015	35 689	29 446	25 969	10 137	12 856	22 934
+ Баланс на текущи субсидии и данъци	евро	29 136	37 413	36 495	30 086	20 987	21 150	36 827
субсидии	евро	28 790	36 456	35 673	30 228	20 829	20 862	36 598
баланс ДДС по текущи сделки	евро	785	1 596	1 399	424	306	671	683
данъци и такси	евро	439	639	577	566	148	383	454
= Брутен доход	евро	64 969	96 145	88 748	79 928	36 505	38 888	79 250
- Амортизации	евро	13 449	22 376	17 997	18 696	6 858	7 111	15 252
= Нетна добавена стойност	евро	51 520	73 769	70 751	61 232	29 647	31 777	63 998
- Разходи за земя, труд и капитал	евро	36 067	67 156	57 803	55 871	11 195	14 104	38 258
разходи за заплати и осигуровки	евро	14 234	21 567	22 355	19 474	5 566	7 578	16 911
наем за земя	евро	20 444	42 807	33 158	35 123	5 103	5 917	19 519
лихви	евро	1 389	2 782	2 290	1 274	526	609	1 828
+ Баланс на субсидии и данъци за инвестиции	евро	1 224	1 950	2 016	624	1 886	634	879
субсидии за инвестиции	евро	1 140	1 830	1 871	588	1 853	580	730
баланс ДДС по инвестиционни сделки	евро	84	120	145	36	33	54	149
= Нетен доход	евро	16 677	8 563	14 964	5 985	20 338	18 307	26 619
Елементи от баланса (в края на периода)								
Дълготрайни активи - общо	евро	140 972	270 804	195 494	174 337	68 750	71 140	155 443
земеделска земя и трайни насаждения	евро	53 253	120 865	77 258	64 507	11 389	21 389	66 462
сгради	евро	23 942	43 399	32 084	29 889	16 112	14 204	21 390
машини	евро	49 977	91 521	71 336	64 337	31 083	23 044	51 494
Краткотрайни активи - общо	евро	79 043	137 354	111 413	117 346	19 244	45 849	88 985
Заеми и задължения - общо	евро	57 647	130 950	90 062	52 034	20 668	31 963	60 525
дългосрочни	евро	27 076	58 561	36 344	26 334	12 887	14 243	31 565
краткосрочни	евро	30 571	72 389	53 718	25 700	7 781	17 720	28 960
Показатели								
Нетна добавена стойност на ГРЕ	евро./ГРЕ	18 597	21 757	21 458	20 769	12 611	13 655	22 386
Нетен доход на ГРЕ	евро./ГРЕ	6 021	2 526	4 535	2 029	8 654	7 857	9 307
Общо директни плащания	евро	17 467	26 084	21 784	20 399	10 194	11 271	22 029
от които ОПДУ плащания	евро	8 521	13 703	11 150	10 842	4 056	4 873	10 744
Агроекология и климат и НАТУРА 2000	евро	1 863	1 618	3 764	1 907	801	1 326	2 383
Плащания за необлагодетелствани райони	евро	975	374	259	63	3 093	888	811

Източник: ЕК, система за земеделска счетоводна информация'2023 към 26.01.2026г.

Таблица 2 Средни резултати на стопанствата, разпределени по 6 групи икономически размер - СЗСИ'2023

Наименование	Ед. мярка	Всички стопанства	Икономически размер (в евро)					
			от 4 до 8 хил. евро	от 8 до 25 хил. евро	от 25 до 50 хил. евро	от 50 до 100 хил. евро	от 100 до 500 хил. евро	над 500 хил. евро
Стопанства в съвкупността	брой	56 946	15 768	21 618	7 688	5 436	4 820	1 616
Използвана земеделска площ	ха	76.57	6.50	16.12	39.86	69.52	265.96	1 202.30
<i>от която наета</i>	ха	65.71	4.32	13.16	35.96	61.92	241.79	996.83
Площи, заети с:								
зърнени култури	ха	38.54	0.88	3.77	9.88	24.97	142.30	743.84
други полски култури	ха	20.23	0.61	2.34	5.47	14.86	77.94	367.23
зеленчуци и цветя	ха	0.53	0.13	0.29	0.46	0.96	1.46	3.51
трайни насаждения	ха	1.65	0.61	0.90	1.57	2.60	4.93	9.29
фуражни култури	ха	11.65	3.30	6.93	16.82	23.00	27.23	47.06
Животни								
Общо животински единици	ж.е.	22.7	3.3	8.7	21.5	28.9	47.9	309.5
говеда и биволи	ж.е.	10.0	1.5	3.9	13.2	23.1	30.7	53.4
от които млекодайни крави	ж.е.	4.3	0.4	0.8	4.1	9.7	18.9	30.7
овце и кози	ж.е.	4.0	1.5	4.5	7.8	5.0	3.1	2.6
свине	ж.е.	4.2	0.0	0.0	0.0	0.1	2.7	139.1
птици	ж.е.	4.4	0.1	0.1	0.3	0.5	11.4	114.4
Работна ръка								
еквивалент на пълна заетост	ГРЕ	2.8	1.3	1.7	2.2	2.9	6.1	23.8
<i>от която неплатена</i>	ГРЕ	1.2	1.2	1.4	1.5	1.2	0.7	0.2
Икономически резултати								
+ Обща продукция	евро	101 872	8 355	17 799	40 441	80 314	342 062	1 787 378
от растениевъдството	евро	72 225	5 240	10 251	23 427	56 163	266 077	1 262 861
от животновъдството	евро	28 646	3 017	7 505	16 940	22 575	71 974	508 422
други приходи	евро	1 001	98	43	74	1 576	4 011	16 095
- Междинно потребление - общо	евро	66 039	4 776	10 613	24 037	54 868	222 051	1 177 325
специфични разходи в растениевъдството	евро	27 943	996	2 902	6 523	19 377	104 291	528 861
специфични разходи в животновъдството	евро	16 493	1 780	3 599	8 976	13 189	42 382	302 209
специфични разходи за ДДС	евро	588	17	77	10	1 129	4 775	1 457
други общи разходи	евро	21 015	1 983	4 035	8 528	21 173	70 603	344 798
+ Баланс на текущи субсидии и данъци	евро	29 136	5 275	12 175	25 495	35 922	87 126	310 398
субсидии	евро	28 790	4 902	11 195	24 387	35 732	88 149	317 809
баланс ДДС по текущи сделки	евро	785	441	1 075	1 301	735	110	0
данъци и такси	евро	439	68	95	193	545	1 133	7 411
= Брутен доход	евро	64 969	8 854	19 361	41 899	61 368	207 137	920 451
- Амортизации	евро	13 449	823	1 798	5 662	12 883	48 680	226 370
= Нетна добавена стойност	евро	51 520	8 031	17 563	36 237	48 485	158 457	694 081
- Разходи за земя, труд и капитал	евро	36 067	1 433	4 100	10 950	28 034	126 091	679 649
разходи за заплати и осигуровки	евро	14 234	828	1 839	4 858	12 929	45 889	265 430
наем за земя	евро	20 444	598	2 202	5 622	13 727	75 056	388 356
лихви	евро	1 389	7	59	470	1 378	5 146	25 863
+ Баланс на субсидии и данъци за инвестиции	евро	1 224	98	444	1 384	2 615	2 687	12 864
субсидии за инвестиции	евро	1 140	0	338	1 281	2 585	2 682	12 864
баланс ДДС по инвестиционни сделки	евро	84	98	106	103	30	5	0
= Нетен доход	евро	16 677	6 696	13 907	26 671	23 066	35 053	27 296
Елементи от баланса (в края на периода)								
Дълготрайни активи - общо	евро	140 972	14 472	28 751	68 507	140 121	412 867	2 413 148
земеделска земя и трайни насаждения	евро	53 253	8 089	11 218	21 875	41 900	130 954	1 011 980
сгради	евро	23 942	1 670	4 451	12 437	26 620	73 473	400 008
машини	евро	49 977	2 191	6 197	19 373	49 090	178 804	866 231
Краткотрайни активи - общо	евро	79 043	8 891	11 086	29 920	65 099	201 937	1 586 674
Заеми и задължения - общо	евро	57 647	37	2 543	16 594	44 522	179 119	1 234 067
дългосрочни	евро	27 076	11	1 961	11 235	19 723	95 378	523 507
краткосрочни	евро	30 571	26	582	5 359	24 799	83 741	710 560
Показатели								
Нетна добавена стойност на ГРЕ	евро./ГРЕ	18 597	6 099	10 466	16 604	16 513	25 799	29 224
Нетен доход на ГРЕ	евро./ГРЕ	6 021	5 073	8 278	12 234	7 846	5 709	1 149
Общо директни плащания	евро	17 467	2 166	5 642	12 384	19 482	57 039	224 329
от които ОПДУ плащания	евро	8 521	737	2 043	4 328	7 902	31 736	123 927
Агроскология и климат и НАТУРА 2000	евро	1 863	90	475	1 771	1 805	3 921	32 234
Плащания за необлагодетелствани райони	евро	975	480	783	1 686	1 653	1 537	1 035

Източник: ЕК, система за земеделска счетоводна информация'2023 към 26.01.2026г.

ФУНКЦИОНИРАНЕ НА СЗСИ

Около 80 хил. земеделски стопанства от ЕС участват в СЗСИ.

Системата за земеделска счетоводна информация е създадена в ЕС през 1965 година с Регламент № 79/65/ЕИО и има за основна цел ежегодно събиране и обобщаване на информация за доходите на земеделските стопанства. Към настоящия момент СЗСИ функционира съгласно Регламент (ЕО) № 1217/2009 на Съвета и последвалите изменения.

Всяка страна определя орган за връзка с ЕК

Отдел “Агростатистика” при МЗХ е определен за орган за връзка с Европейската комисия и отговаря за изграждането и функционирането на СЗСИ в България. Органът за връзка с ЕК определя начина за събиране на информацията, контролира и обработва индивидуалните данни и публикува окончателните стандартни резултати в съответствие с изискванията на ЕК и националните потребности.

Индивидуалните данни на стопанствата са конфиденциални

Индивидуалните данни на земеделските стопанства, включени в СЗСИ, са защитени със Закона за статистиката. Те не могат да бъдат разгласявани или използвани за данъчни и други цели.

Допълнителна информация за СЗСИ (FADN – Farm Accountancy Data Network) може да получите от страницата на Европейската комисия: <https://agridata.ec.europa.eu/>

ПОЛЕ НА НАБЛЮДЕНИЕ НА СЗСИ

56 946 стопанства с икономически размер над 4 000 евро формират полето на наблюдение на СЗСИ през 2023 година

При определяне на полето на наблюдение на СЗСИ, Комисията следва насоките, определени в Регламент (ЕО) № 1217/2009 от 30 ноември 2009 г. и последвалите изменения и приема прагматичен подход, като включва само тези стопанства, които се считат за пазарно ориентирани земеделски стопанства. С оглед на практиката, за да бъде квалифицирано като пазарно ориентирани, стопанството следва да надвишава минимален икономически размер. Поради различните стопански структури на територията на Европейския съюз, се определя различен праг за всяка държава. За България изследването за 2023 г. обхваща земеделски стопанства с икономически размер над 4 000 евро. По този начин полето на наблюдение на СЗСИ е подсъвкупност на единиците, анкетираните при преброяване на земеделските стопанства.

Резултатите от проведеното през 2020 г. преброяване на земеделските стопанства в България показват, че земеделските стопанства в страната са 132 742. Полето на наблюдение на СЗСИ обхваща около 46% от стопанствата, но те формират около 97% от стандартната продукция и представляват приблизително 97% от ИЗП и около 94% от животинските единици.

ИЗВАДКА НА СЗСИ

2 226 стопанства участват в СЗСИ през 2023 година

За да се гарантира, че извадката адекватно отразява различията на земеделските стопанства, полето на наблюдение се стратифицира. Стратификация е статистическа техника, която се използва за повишаване на ефективността за вземане на проби (т.е. да се намали броят на стопанствата, необходими за представяне на разнообразието на земеделските стопанства в полето на наблюдението). В СЗСИ се използват три критерия за стратификация: район по СЗСИ, тип земеделие и икономически размер.

Представителната извадка на СЗСИ за 2023 година включва 2 226 земеделски стопанства. Два месеца преди началото на всеки отчетен период, органите за връзка са длъжни да съставят план за подбор в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/220 на Комисията.

Участието на земеделските стопанства в системата е на доброволен принцип. Те се набират до запълване на броя, фиксиран в извадката, като се съблюдават принципите на стратификация.

ПРЕТЕГЛЯНЕ НА ДАННИ НА СЗСИ

СЗСИ данните се публикуват като средни резултати.

При изчисляване на резултатите се използва специална система за претегляне. Тя се основава на принципа на "свободно разширение": тегло (коэффициент на екстраполация), изчислено за стопанството се отнася за всички стопанства от стратата. Индивидуалното тегло е равно на съотношението между броя на стопанствата на една и съща страта (район по СЗСИ x тип земеделие x икономически размер) в полето на наблюдение и в извадката.

ПУБЛИЧНИ ДАННИ НА СЗСИ

СЗСИ разполага с публична база данни за всички държавни членки на ЕС

СЗСИ е важен инструмент за мониторинг на Общата селскостопанска политика на ЕС. Интересът към данните и специалните анализи за СЗСИ непрекъснато нараства. Базовите СЗСИ анализи играят важна роля в целия процес на формиране на новата ОСП, както и в оценка на мерките на прилаганата ОСП и в оценките на въздействието на предложенията за политики.

Стандартните резултати са среднопретеглени статистически данни, изчислени на база изпратените земеделските счетоводни отчети, които периодично се публикуват от Комисията. Те са на разположение в публичната база данни и описват в подробности икономическото положение на земеделските стопани от различни групи в целия Европейски съюз. Чрез редовно представяне на стандартните резултати, Комисията осъществява една от двете основни цели на СЗСИ - оценка на доходите на земеделските стопанства.

ИЗПОЛЗВАНИ ДЕФИНИЦИИ

Използвана земеделска площ (ИЗП)

Използваната земеделска площ (ИЗП) е общата площ, състояща се от обработваема земя, постоянно затревени площи, трайни насаждения и семейни градини, използвана от стопанството, независимо от вида на стопанисване.

Стандартна продукция (СП)

Стандартната продукция е критерий, който има за цел да отразява тенденциите в икономиката, за да може типологията на стопанствата да се прилага по адекватен начин.

Тя се изчислява по продукти в съответствие с изследваните характеристики от структурата на земеделските стопанства. Има установено съответствие между гореспоменатите характеристики и позициите на земеделския статистически отчет.

СП отразява средната парична стойност на селскостопанската продукция при цена на производител. СП не включва директните плащания, данък добавена стойност и други данъци.

Типология на стопанствата

Типологията на стопанствата се установява в съответствие с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/220 на Комисията. Типологията на стопанствата позволява да се определи типът земеделие и икономическият им размер, като се използва единен метод за класифициране на стопанствата в зависимост от абсолютния и от относителния дял на отглежданите от тях култури и животни, изчислен в стандартна продукция.

При определяне на типологията на стопанствата се преминава през следните стъпки:

1. Изчисляват се индивидуална СП за всички селскостопански продукти (от растениевъдството и животновъдството) като средна стойност от няколко години.
2. Индивидуалната СП се прилагат към данните на всяко стопанство (площта на всеки вид култура и броя на всяка категория животни, отглеждани в стопанството), се умножават по съответните им СП и се сумират, за да се получи общата СП на стопанството в евро.

За определяне на типологията на стопанствата, участващи в СЗСИ през 2023 г. са използвани КСП'2020, изчислени като средно претеглени величини за периода 2018-2022 година.

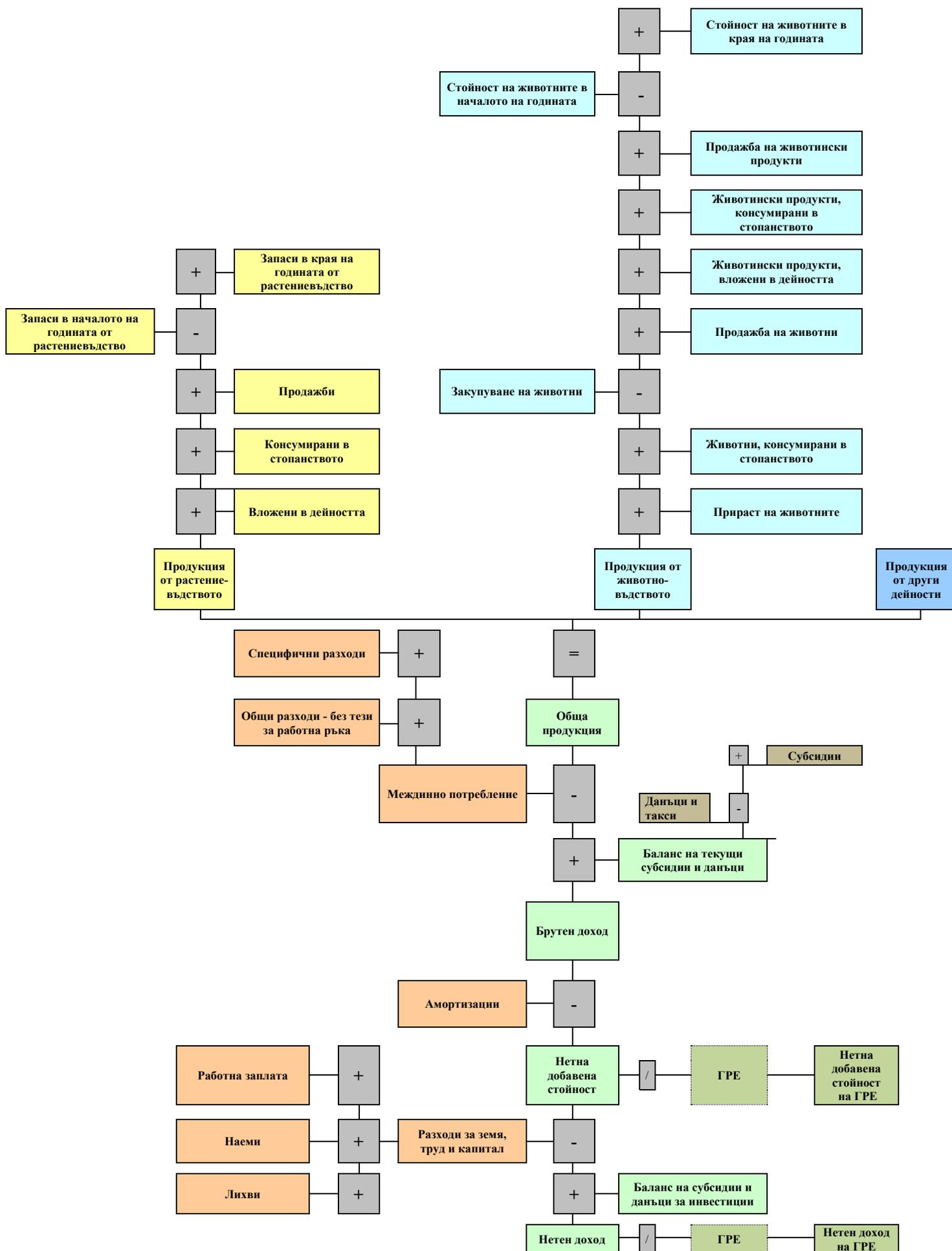
Тип земеделие на стопанствата

Типът земеделие на стопанството има 3 нива на детайлизация – общ, основен, специфичен. Стопанствата се групират в девет общи типа: полски култури, зеленчуци, цветя и гъби, трайни насаждения, тревопасни животни, свине и птици, смесени растениевъдни, смесени животновъдни, смесени растениевъдно-животновъдни и неклассифицирани стопанства.

Типът земеделие на стопанството се определя от относителния дял на стандартната продукция на различните продукти на стопанството в неговата обща СП по схема за класификация, заложена в Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/220 и последвалите изменения.

Икономически размер	<p>Икономическият размер на едно стопанство се определя като сумата от СП на всеки продукт, произвеждан в стопанството. Стопанствата се групират в класове по размер (от I до XIV).</p> <p>Икономическият размер на стопанството се измерва в евро и представлява общата стандартна продукция (СП). Тя показва потенциала на стопанството, но не и неговите финансови резултати. Икономическият размер позволява сравнение на стопанства с различни специализации, защото физическият размер (средна площ, брой животни и т.н.) не носи достатъчно информация.</p>
Райони по СЗСИ	<p>В съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/220 на Комисията България е разделена на 6 района по СЗСИ:</p> <p>Северозападен, който включва областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен;</p> <p>Северен централен, който включва областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;</p> <p>Североизточен, който включва областите Варна, Добрич, Търговище и Шумен;</p> <p>Югозападен, който включва областите Благоевград, Кюстендил, Перник, София град и София област;</p> <p>Южен централен, който включва областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково;</p> <p>Югоизточен, който включва областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол.</p>
Годишна работна единица (ГРЕ)	1 годишна работна единица е равна на отработените часове от един работник на пълно работно време в рамките на една година. В България се приема, че 1 ГРЕ е равна на 1856 отработени часа в годината или 232 човекодни.
Обща продукция	Продукция от растениевъдство + продукция от животновъдство + приходи от други дейности.
Продукция от растениевъдството	Приходи от продажба на продукция + вложени продукти в дейността на стопанството + собствена консумация и плащания в натура + запаси на продукция в края на периода - запаси на продукция в началото на периода.
Продукция от животновъдството	Приходи от продажба на животни и животинска продукция + вложени продукти в дейността на стопанството + собствена консумация и плащания в натура + запаси на продукция в края на периода – запаси на продукция в началото на периода + стойност на животните в края на периода – стойност на животните в началото на периода – стойност на закупените животни.
Продукция от други дейности	Приходи от извършени услуги + приходи от отдаване на машини под наем + лихви по банкови сметки на стопанството + приходи от агротуризм + приходи от отглеждане на животни по договор + приходи от продажба на дълготрайни материални активи, стоки и материали + други приходи.
Междинно потребление	Специфични разходи за растениевъдство + специфични разходи за животновъдство + специфични разходи за ДДД + други общи разходи за дейността.
Специфични разходи за растениевъдство	Разходи за семена (собствени и закупени) + разходи за торове + разходи за препарати за растителна защита + други специфични разходи.
Специфични разходи за животновъдство	Разходи за фуражи (собствени и закупени) + други специфични разходи.
Други общи разходи	Разходи за поддръжка на сградите (вкл. резервни части и услуги) + разходи за електричество + разходи за горива + разходи за вода + разходи за застраховки + други разходи.
Баланс на текущи субсидии и данъци	Субсидиите и данъците, получени съответно платени във връзка с текущата дейност.
Брутен доход	Брутна продукция – междинно потребление – разходи за данъци и такси + приходи от субсидии за текуща дейност.
Нетна добавена стойност	Брутен доход – разходи за амортизации.
Разходи за земя, труд и капитал	Разходи за заплати и осигуровки + разходи за наем за земя + разходи за лихви.
Нетен доход	Нетна добавена стойност – разходи за земя, труд и капитал + приходи от субсидии за инвестиции.

ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИКАТОРИ, СЪГЛАСНО МЕТОДОЛОГИЯТА НА ЕС ЗА СЗСИ

Публикацията е на база окончателни данни и е приключена редакционно на 26 януари 2026 година

Министерство на земеделието и храните, отдел „Агростатистика“,

Адрес: 1040 София, МЗХ
бул. „Христо Ботев“ № 55

Тел. 02/985 11 185

e-mail: fadn@mzh.government.bg